

6^η επανάληψη στη γλώσσα – Η δομή της πρότασης

Εφόσον ολοκληρώσαμε την επανάληψή μας σε βασικά μέρη του λόγου, όπως το άρθρο, το ουσιαστικό, το επίθετο και το ρήμα, θα συνεχίσουμε με τη δομή της πρότασης.

Διαβάζω από βιβλίο γλώσσας, α' τεύχος, σελ.89

Πρόταση είναι μια οργανωμένη ακολουθία λέξεων που εκφράζει ένα νόημα (μια ιδέα, μια κατάσταση ή ένα γεγονός). Ξεκινάει με κεφαλαίο και τελειώνει σε τελεία (.), ερωτηματικό (;), θαυμαστικό (!) ή αποσιωπητικά (...)

Η πρόταση που αποτελείται από:

- μόνο ένα ρήμα
- ένα ρήμα και το υποκείμενό του
- ένα ρήμα, το υποκείμενό του και το αντικείμενό του
- ένα ρήμα, το υποκείμενό του και το κατηγορούμενο

λέγεται απλή πρόταση.

Η πρόταση που έχει ένα ρήμα **και περισσότερα από ένα** υποκείμενα, αντικείμενα ή κατηγορούμενα **λέγεται σύνθετη**. Αυτά χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα ή συνδέονται με τον σύνδεσμο «και».

Η πρόταση στην οποία **λείπει** το ρήμα, το υποκείμενο ή το κατηγορούμενο, επειδή εννοούνται εύκολα, **λέγεται ελλειπτική**.

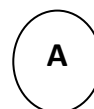
1. Συμπληρώνω **A**, αν η πρόταση είναι απλή, **Σ**, αν η πρόταση είναι σύνθετη και **E**, αν η πρόταση είναι ελλειπτική.

Πρώτα κάνω συντακτική αναγνώριση, όπως στο παράδειγμα.

(**Προσοχή!** Θυμάμαι ότι μετά το ρήμα **είμαι** ακολουθεί κατηγορούμενο)

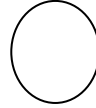
Υ Ρ Α

Εμείς ακούμε με προσοχή τη δασκάλα μας.

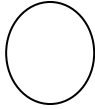

6^η επανάληψη στη γλώσσα – Η δομή της πρότασης

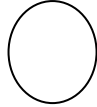
Ο Αρμάντο και ο Θοδωρής είναι ξαδέρφια.

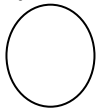
Καλή επιτυχία!

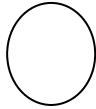
Στα παιδιά αρέσει το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ, το βόλεϊ και το κυνηγητό.

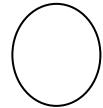
Η κ. Αθηνά, η κ. Ευτυχία, η κ. Χρύσα και η κ. Κλεάνθη είναι όλες δασκάλες.

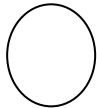
Μου έλειψες.

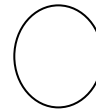
Το καλοκαίρι μου αρέσει να τρώω δροσερά φρούτα και παγωτά.

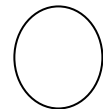
Καλημέρα!

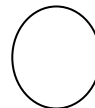
Τα Μαθηματικά είναι το αγαπημένο μου μάθημα.

Η Παναγιώτα, η Ερίσα, η Μαρία και η Εύη έχουν μακριά μαλλιά.

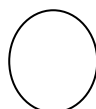

Ο κ. Γιώργος είναι ο διευθυντής του σχολείου.

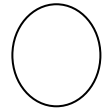
Στο τέλος της σχολικής χρονιάς όλοι οι μαθητές συμμετέχουν

στη γιορτή του σχολείου μας.

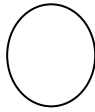

6^η επανάληψη στη γλώσσα – Η δομή της πρότασης

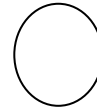
Τα μαθήματα είναι άλλοτε διασκεδαστικά και άλλοτε κουραστικά.

Ελάτε μέσα γρήγορα.

Εύκολα τα θέματα του Κριτηρίου Αξιολόγησης.

2. Μετατρέπω τις απλές προτάσεις σε σύνθετες, όπως στο παράδειγμα.

Ο φίλος ο Κωνσταντίνος μου φαίνεται χαρούμενος. (ευτυχισμένος)

A

Ο φίλος ο Κωνσταντίνος μου φαίνεται χαρούμενος και ευτυχισμένος.

Σ

Οι κάτοικοι του χωριού είναι ευγενικοί. (φιλόξενοι, χαμογελαστοί)

Οι γιατροί βοηθούν τους ασθενείς. (νοσηλευτές)

Προστατεύουμε τα φυτά. (τα άγρια ζώα, τα πουλιά)

Ο Απόλλωνας κάνει γυμναστική. (ο Νίκος, ο Παναγιώτης, ο Ιάκωβος)

6^η επανάληψη στη γλώσσα – Η δομή της πρότασης

3. Ξαναγράψω κάθε πρόταση του κειμένου στο σωστό πινακάκι ανάλογα με το είδος της.

Οι θάλασσες μας δίνουν ζωή και οξυγόνο. Εκατομμύρια άνθρωποι εξαρτώνται από την θάλασσα. Τους προσφέρει εργασία. Είναι το σπίτι για χιλιάδες είδη. Δυστυχώς πολλά από αυτά κινδυνεύουν με εξαφάνιση. Ο σημερινός άνθρωπος δε τη σέβεται. Καταστρέφει και εκμεταλλεύεται αλόγιστα τον πλούτο της θάλασσας. Η καταστροφική αλιεία, τα βιομηχανικά έργα, η ρύπανση και οι κλιματικές αλλαγές απειλούν τη θάλασσα. Οι ωκεανοί μας, μας χρειάζονται τώρα πιο πολύ από ποτέ. Έχουμε χρέος όλοι να προστατεύσουμε τη Γη μας.

Απλές Προτάσεις	Σύνθετες προτάσεις

